

ági – repozitóriumban, online folyóirat-adattárban és adathalmaz-tárolóhelyen. A növekedés valódi jelentősége az, hogy az elosztott repozitóriumból és a bennük tárolt tartalomobjektumokból egy új, digitális alapú tudományos kommunikációs keretrendszer építhető fel. Egy ilyen keretrendszeren belül lehetővé válik a digitális objektumok és azok alkotóelemeinek (szöveg, képek, adatok és szoftver) zökkenőmentes és folyamatos újrafelhasználása, újrendezése, összegyűjtése.

Ebben a keretrendszerben új idézési formák alakíthatók ki, az objektumok virtuális gyűjteményei hozhatók létre, függetlenül az objektumok elhelyezkedésétől, és olyan új munkafolyamok, amelyek a tudományos objektumokhoz értéket adnak elosztott regisztráció, hitelesítés, lektorálási és archiválási szolgáltatások révén. Bár a tudományos kommunikáció áll az alkalmazás célja mögött, az ORE specifikációi más területen is gyümölcsözteshetők lesznek. A projekt futamideje 2006 októberétől 2008 szeptemberéig tart.

A munkatervben mielőbb megvalósítandó feladatként szerepel:

- egy nemzetközi tanácsadó bizottság felállítása, amelynek tagjai intézményi repozitóriumok, kiadók, könyvtárak és oktatástechnológiai szervezetek vezetői;
- egy nemzetközi munkacsoport felállítása, amely rendszeresen ülésezik a két év alatt, és kidolgozza az ORE-specifikációk rendszerét;
- egy kísérleti tesztelő közösség megszervezése és összefogása, amely a fejlesztési szakaszban lévő szabványokat egy sor kontextusban kipróbálja.

Az ORE ezzel felsorakozik az OAI által kidolgozott metaadat-betakarítási protokoll, az OAI-PMH (OAI Protocol for Metadata Harvesting) mellé. A fejlesztés célja pontosabban az, hogy a kifejező digitális objektumra összpontosító OAI-ORE egészítse ki a OAI-PMH szűkebb, metaadat-központú hatókörét. A fejlesztés költségeit a *Mellon Alapítvány* fedezi. Az ORE-projekt koordinátorai *Carl Lagoze* (*Cornell Egyetem*) és *Herbert Van de Sompel* (*Los Alamos Kutató Laboratórium*).

További információ:

<http://www.openarchives.org/ore/>

/Library Hi Tech News, 23. köt. 10. sz. 2006. p. 25–26./

(*Bánhegyi Zsolt*)

Az OCLC éves jelentéséből

Az OCLC a 2006-os (június 30-án zárt) pénzügyi évben 208,4 millió USD bevételt ért el, 10,3%-kal többet az előző évinél.

Az OCLC tagkönyvtárak száma 54 419-ről 57 081-re emelkedett 110 országra kiterjedően. A könyvtárak 28,4 millió tételt katalogizáltak online, és 86,4 milliót kötegelt üzem módban. A *WorldCat* adatbázis 9,3 millió rekorddal bővült, így az tavaly június 30-án 67,3 millió rekordot és 1,1 milliárd lelőhely- adatot tartalmazott.

A *CatExpresst* használó könyvtárak száma 1867-ről 2080-ra emelkedett. 9,7 millió online könyvtárközi tranzakció történt.

A *FirstSearch* használói 80,8 millió keresést végeztek, miközben az online elérhető elektronikus folyóiratok száma elérte a 6025-öt, összesen 40 kiadótól.

26 ország mintegy 1900 könyvtára használta a *QuestionPointot*, 15 626 könyvtár a *NetLibraryt*.

/Advanced Technology Libraries, 36. köt. 1. sz. 2007. p. 1., 10–11./

(*Szántó Péter*)

Elektronikus folyóiratok állományadatainak kezelése (eSerials Holding Service)

Az OCLC partnerkapcsolatba lépett az EBSCO folyóirat-kezelő rendszerével, a *Serials Solution*nal és a *TDnet*tel azért, hogy automatizálják a beállítások folyamatát, és ISSN-re alapozva tartsák nyilván az elektronikus periodikumok állományadatait a *WorldCat*ben anélkül, hogy növelnék a könyvtári munka terheit. Az *eSerials Holding Service* számos lehetőséget ajánl arra, hogy az elektronikus periodikumok állományadatait láthatóbbá tegye, kezelje a könyvtárközi kölcsönzéseket, és elvezessen a cikkek teljes szövegeihez egy betűrendes jegyzék vagy egy OpenURL-feloldó közbeiktatásával.

A *FirstSearch* oldalán elérhető *WorldCat*hez korlátlan hozzáférésre előfizető könyvtárak elektronikus folyóiratainak rekordjait ez a szolgáltatás láthatóvá teszi a weben keresők számára a *WorldCat*en keresztül. A *WorldCat* ezzel elérhetővé teszi a könyvtárak rekordjait a kedvelt internetes keresésekben,